

20.07.2018 • Leestijd 3 minuten

In 2004 maakte Stef Blok, toen Kamerlid voor de VVD, zich nog zorgen over de groeiende xenofobie binnen zijn eigen partij. Deze week zei hij dat vreedzame multiculturele samenlevingen niet bestaan. Wat is er in vredesnaam met Stef Blok gebeurd?

In 2004 vond Stef Blok de multiculturele samenleving een succes. De feiten geven hem nog altijd gelijk

*Correspondent
Vooruitgang*

Eén beeld kon ik deze week niet uit mijn hoofd krijgen.

Een mierenpiraal, noemen biologen het. Mieren zijn geprogrammeerd om de feromonen van hun voorgangers te volgen. Meestal lopen ze in een mooie lijn, maar een enkele keer gaat er iets mis en wordt het een cirkel. Dan kunnen duizenden mieren elkaar dagenlang blijven volgen, in cirkels van honderden meters breed. De mieren blijven gedachteloos doorgaan, worden moe, hongeren uit en gaan dood.

Zie hier: het Nederlandse integratiedebat van de afgelopen twintig jaar.

In 2004 was er nog een Kamercommissie die onderzoek deed naar het Nederlandse integratiebeleid. De commissieleden lazen 3,5 meter aan documentatie en voerden 287 gesprekken met wetenschappers, politici en ambtenaren. Het

resulteerde in een rapport van 656 pagina's, waarin geen steen op de andere was gelaten. De conclusie kon niet duidelijker.

‘Ik kan niets anders constateren dan dat de integratie alleen maar toeneemt’, zei de voorzitter van de commissie. ‘Het opleidingsniveau van allochtonen stijgt al jaren, net als hun acceptatie van de democratie en de waarden die zij vertegenwoordigt.’

De naam van die voorzitter? Stef Blok.

'De boodschap was niet welkom'

In 2004 stond hij nog met verbijstering te kijken naar de mierenpiraal, waar steeds meer collega's zich bij aansloten. Toen Blok met zijn rapport kwam, werd hij direct weggehoond. Maxime Verhagen van het CDA riep een week voor publicatie dat het ‘uiterst jammer en teleurstellend is dat de commissie nergens de conclusie lijkt te willen of durven trekken dat het integratiebeleid gefaald heeft’. Verhagen had het rapport niet gelezen.

En Blok? Die gaf geen krimp. Hij kon de feiten niet veranderen. Hij had zijn werk gedaan, talloze experts gesproken en gezegd waar het op stond. De integratie was nu eenmaal een succes. ‘De boodschap dat het met immigranten ook goed gaat, was niet welkom’, verzuchtte het Kamerlid. ‘Onze conclusie, eigenlijk een open deur, werd aangevallen omdat men elkaar wilde overschreeuwen.’

De VVD'er maakte zich indertijd al zorgen over het klimaat

binnen zijn eigen partij, dat steeds xenofober en hysterischer werd. ‘Het is kwalijk,’ zei hij, ‘[om] over dé moslims te spreken. Helaas gebeurt dat in de VVD-fractie ook.’

Maar Blok begreep wel waarom zijn collega’s de boel bleven ophitsen. ‘Dit debat zal steeds opflikkeren omdat het electoraal aantrekkelijk is, voor beide kanten. De geneigdheid de zaal te plezieren, blijft helaas.’

En daar sta je dan, 14 jaar later, terwijl je de grootst mogelijke onzin uit je mond hoort komen. Een vreedzame multiculturele samenleving zou niet bestaan. ‘Prikkelen’ en ‘de scherpte van de discussie zoeken’, noem je het later.

Waar te beginnen met zoveel onzin?

Kranten als *De Volkskrant* en *NRC Handelsblad* vlogen meteen een paar experts in voor de factcheck. Waar moet je beginnen met zoveel onzin?

We hebben veel geleerd sinds 2004, maar de wetenschappelijke consensus is niet wezenlijk veranderd. Migratie en diversiteit brengen uitdagingen met zich mee, natuurlijk. Maar eigenlijk gaat het best goed. ‘Als er al sprake van is dat buurtdiversiteit de sociale samenhang ondermijnt’, schreven twee sociologen onlangs, ‘wordt deze invloed fors overschat.’

De nuchtere econoom Robin Fransman somde de feiten over integratie laatst nog op. Nederlanders met een migratieachtergrond ‘werken steeds meer, zijn steeds hoger opgeleid, hebben meer sociale interactie via

vrijwilligerswerk, verenigingsleven en vrienden, krijgen hogere inkomens en gaan in hun denken over maatschappelijke kwesties steeds meer lijken op autochtonen. Ze lezen daarom meer de Nederlandse media en zijn net zo geïnteresseerd in de politiek als autochtonen.’

Als je het niet gelooft, bekijk het dan zelf maar op de website van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Inmiddels zijn er al dagen verstreken. De coalitie wil niet terugkomen van het reces, wat normale mensen vakantie noemen. Blok heeft nog steeds geen excuses aangeboden. Blok 'betreurt' alleen de 'aanstoot' die hij met zijn 'te scherpe' woorden heeft gegeven. Dat is net zoiets als een ruft laten in iemands gezicht, om vervolgens te verkondigen: ‘Ik betreurd dat men deze geur als onprettig heeft ervaren.’

En zo blijft de mierenpiraal groeien. De voorganger van Blok, Halbe Zijlstra, zette vluchtelingen eens weg als profiteurs die hier komen voor een borstvergroting. De baas van Blok, Mark Rutte, riep een paar jaar geleden dat we de toestroom van vluchtelingen moeten stoppen, of anders ten onder gaan zoals het Romeinse Rijk. Rutte werd door een Haagse toplobbyist eens omschreven als iemand die leeft ‘in een soort leegte’ en ‘zich niet verbindt met de inhoud.’

Een mierenpiraal, noemen biologen het. Ik zou geen betere metafoor weten voor deze tijd.

*de
Correspondent*

Je las de pdf-versie van dit verhaal. Voor het volledige artikel met links, infocards, eventuele videos en ledenbijdragen, ga naar: <https://decorrespondent.nl/8526/in-2004-vond-stef-blok-de-multiculturele-samenleving-een-succes-de-feiten-geven-hem-noeg-altijd-gelijk/1715021346654-afbb62ab>

De Correspondent is een dagelijks, advertentievrij medium met als belangrijkste doelstelling om de wereld van meer context te voorzien. Door het nieuws in een breder perspectief of in een ander licht te plaatsen, willen wij het begrip 'actualiteit' herdefiniëren: niet om je aandacht te trekken, maar om je inzicht te bieden in hoe de wereld werkt.

decorrespondent.nl

**Alle verhalen lezen? Dat kan voor €7 per maand op:
decorrespondent.nl**